

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

โรคเอดส์ (AIDS หรือ Acquired Immune Deficiency Syndrome) เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง เรียกว่า HIV หรือ Human Immuno-deficiency Virus เชื้อไวรัสชนิดนี้จะเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาวในระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายให้ต่ำลง ทำให้ร่างกายไม่สามารถป้องกันอันตรายจากโรคติดเชื้ออื่น ๆ หรือเป็นโรคมะเร็งบางชนิดได้ง่าย อาการของโรคจะเรื้อรังรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรคและการรักษาให้หายขาดได้ ผู้ป่วยจะเสียชีวิตในที่สุดเมื่อมีอาการเอดส์เต็มขั้น ภายในเวลา 6 เดือน - 1 ปี โรคเอดส์ เริ่มมีรายงานว่าพบผู้ป่วยครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2524 โดยพบผู้ป่วยจำนวน 5 ราย ในรัฐกอลาโดราส ผู้ป่วยทั้ง 5 ราย มีประวัติพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2534) และต่อมาได้มีการแพร่ระบาดของเชื้อโรคเอดส์ไปยังทุกประเทศทั่วโลกอย่างรวดเร็ว

สำหรับประเทศไทย มีรายงานพบผู้ป่วยโรคเอดส์ครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2527 ผู้ป่วยรายแรกเป็นชายไทย อายุ 28 ปี เกิดและเติบโตในประเทศไทย โดยในปี 2524 ได้เดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา จนถึงปี พ.ศ. 2527 จึงเดินทางกลับประเทศไทยหลังจากตรวจพบว่าเป็นโรคเอดส์ เนื่องจากมีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศโดยขาดการป้องกันการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์อย่างถูกวิธี ซึ่งสถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทย จาก พ.ศ. 2527 - 2536 มีผู้ป่วยจำนวน 8,978 ราย พบมากในจังหวัดทางภาคเหนือ 4,599 ราย รองลงมาคือภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ พ.ศ. 2537 มีจำนวนผู้ป่วยเอดส์ทั่วประเทศไทย 13,308 ราย พ.ศ. 2539 พบผู้ป่วยเอดส์ 19,909 ราย และปี พ.ศ. 2540 นับจากเดือน มกราคม - กรกฎาคม 2540 พบผู้ป่วย 4,313 ราย รวมเป็นผู้ป่วยที่ตรวจพบทั้งสิ้น 65,792 รายและเสียชีวิตไปแล้ว 17,492 ราย (กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2540) ดังตาราง ก

การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยนั้นเริ่มจากกลุ่มชายขอบรักร่วมเพศ เป็นกลุ่มแรก จากนั้นได้มีการแพร่ระบาดไปยังกลุ่มผู้ติดยาเสพติด แล้วจึงแพร่ไปสู่กลุ่ม หญิงบริการทางเพศ ผู้ขายบริการทางเพศและผู้ให้บริการทางเพศจนในที่สุดจึงแพร่เข้าสู่ ครอบครัว ผู้ซึ่งไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น กลุ่มหญิงแม่บ้าน หญิงวัยเจริญพันธุ์ทั่วไป และ ทารกในครรภ์อย่างครบวงจร เนื่องจากโรคเอดส์ยังไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ ดังนั้น การป้องกันในวัยเด็กหรือวัยเรียนจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญยิ่งในการควบคุมโรคเอดส์ หรืออาจกล่าวได้ว่า อาวุธที่สำคัญที่สุดที่จะต่อสู้โรคเอดส์ได้ในเวลานี้ คือ การให้การศึกษา การให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรคเอดส์ และมีพฤติกรรม ที่ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคเอดส์ นึกถึงการป้องกันตนเอง บุคคลใกล้ชิด ครอบครัวและ สังคมอยู่เสมอ

ดังนั้นรัฐบาลจึงมีมาตรการอย่างจริงจังที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุหลักสูตรที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับเอดส์ไว้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ เมื่อจบการศึกษาไปแล้วจะได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนนำไป ประพฤติปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคร้ายนี้ได้ แต่ก็มีปัญหาในด้านการเรียน การสอน เพราะบุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่เท่าที่ควร ยังมีความ เข้าใจผิดบางอย่าง สุปราณี คุณกิตติ (2532) ได้ทำการสำรวจครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าครูส่วนใหญ่รู้เรื่องโรคเอดส์ แต่ยังมี ความสับสนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในบางเรื่อง เช่นเดียวกับสุพัตร์ วานิชเสนี และขจิต ชูปัญญา (2533) ได้สำรวจทัศนคติ และความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย พบว่านักเรียนยังมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในบางเรื่องไม่ถูกต้อง เช่นนักเรียนบางกลุ่มยังเชื่อว่าโรคเอดส์ติดต่อได้ทางเพศสัมพันธ์เท่านั้น โดยส่วนรวมแล้ว นักเรียนยังมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับต่ำ ทางด้านสื่อการเรียน การสอนก็ยังมีผลิตน้อยมาก ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้อย่างแท้จริง ฉะนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) มุ่งเน้นเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนกลุ่มทั่วไป และกลุ่ม เป้าหมายเฉพาะด้านวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเสี่ยงที่จะส่งผลต่อการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี (HIV) ต่อไป

การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ ในโรงเรียนนั้นทางองค์การ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO, 1990 อ้างถึงใน สุรเชษฐ บุญเกตุ, 2537) ได้เสนอแนวทางแล้วว่าการให้ความรู้เพื่อการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ควรเริ่มต้นที่โรงเรียนเพราะสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจหรือจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเยาวชนได้ อีกทั้งโรงเรียนเป็นสถานที่เดียวที่มีอำนาจและ ได้รับความเชื่อถือและยอมรับของผู้เรียนและเป็นสถานที่เอื้อต่อผู้เรียนให้มีโอกาสแสดง ความคิดเห็นของตนอย่างจริงจัง บรรยากาศที่มีอิสระในโรงเรียนทำให้เด็กมีความรู้สึก ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งและอยู่ในสิ่งแวดล้อมของตนที่ยอมรับ นอกจากนั้น โกวิท วรรณพัฒน์ 2532 (อ้างถึงใน สุรเชษฐ บุญเกตุ 2537) ยังได้กล่าวว่าการสนับสนุนกิจกรรมการเรียน การสอนเรื่องโรคเอดส์นั้น โรงเรียนต้องดำเนินการและครูควรจะเน้นการปลูกฝังการไม่ เป็นผู้สำส่อนทางเพศและให้รู้จักป้องกันตนเอง หลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น ยาเสพติด และสอนให้เด็กตระหนักว่าโรคเอดส์ยังไม่มียารักษาให้หายขาดได้ จิตรา ทองเกิด (2531) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูว่ามีความสำคัญยิ่ง ที่จะปลูก ฝังความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่นักเรียนให้สามารถป้องกันและแก้ปัญหาได้ตามจุดประสงค์ คือ ให้ความรู้ ความเข้าใจมีทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพของตนเอง และสามารถปฏิบัติตน ให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้

มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นระดับสูงสุดในระดับโรงเรียน เมื่อจบการศึกษาแล้ว นักเรียนส่วนหนึ่งจะมุ่งสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ในขณะเดียวกันนักเรียน ส่วนหนึ่งจะออกไปประกอบอาชีพเป็นหัวหน้าครอบครัวและเป็นกำลังสำคัญของ ครอบครัวในการดำรงชีวิต สุขศึกษาเป็นวิชาเรียนวิชาหนึ่งที่อยู่ในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ที่ได้มีการสอนสอดแทรกเรื่องโรคเอดส์เข้าไปด้วยอยู่แล้วเช่น วิชา พ 401, พ 503, พ 605 (สุขศึกษา) และกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรเน้นที่การบูรณาการ เข้ากับชีวิตประจำวันดังนั้นการศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทโดยเฉพาะกระบวนการทางการ ศึกษา และเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของสถาบันต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันป้องกันแก้ไข และยับยั้งโรคเอดส์ โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาควรจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความ ตระหนักต่ออันตรายที่จะเกิดจากการติดเชื้อโรคเอดส์ และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทางเพศด้วยความรับผิดชอบขณะเดียวกันสถานศึกษาควรมีบทบาทในการให้ความรู้ความ เข้าใจและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน และสร้างความอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน

อันจะนำไปสู่การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือลดเชื้อเอดส์ต่อไป เมื่อมีเหตุการณ์หรือปัญหาใดที่ผู้เรียนสมควรรู้ ผู้สอนต้องฉวยโอกาสแนะนำความรู้ที่ถูกต้องทันที ก่อนที่ผู้เรียนจะแอบไปเรียนรู้ในสิ่งที่ผิดๆและไปเสี่ยงต่อการนำโรคเอดส์มาสู่ตนเอง โรคเอดส์ได้ขยายไปสู่ประชาชนทุกอาชีพทุกเพศทุกวัย ทำให้ผู้ติดเชื้อเอดส์เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างน่าเป็นห่วง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งสอดคล้องกับ ยุพา สุตรเชียวชาญ (2539) ที่กล่าวว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มบุคคลที่ควรได้รับความสนใจ เพราะเป็นกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุอยู่ระหว่าง 15 -19 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งเป็นผลจากการเจริญเติบโต และพัฒนาการตามวัยมีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ต้องการการยอมรับจากเพื่อนและเริ่มมีความสนใจทางเพศ (สุพัตรา สุภาพ, 2535) มักจะมีเพศสัมพันธ์กับหญิงโสเภณีโดยการชักจูงจากเพื่อน จึงมีโอกาสดังกล่าวจะถูกชักชวนให้มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ มีโอกาสติดสิ่งเสพติดโดยเพื่อนชักจูง และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านอุตสาหกรรม ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นผลให้เกิดความห่างเหินในครอบครัว บิดา - มารดามีเวลาให้นุตรน้อยลง วัยรุ่นจึงมีความใกล้ชิดกับเพื่อนมากขึ้น ประกอบกับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกหลายอย่างโดยเฉพาะการแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย นอกจากนั้น จังหวัดชัยภูมิยังเต็มไปด้วยสถานเริงรมย์ที่เป็นสิ่งล่อใจให้นักเรียนหลงเพลิดเพลินไปเที่ยวเตร่และชอบไปมั่วสุมในแหล่งดังกล่าวมากขึ้น สถานที่เหล่านี้มักเต็มไปด้วยชายและหญิงโสเภณี ทำให้เกิดการสำส่อนทางเพศกับเพศตรงข้าม และเพศเดียวกัน อันเป็นหนทางที่ทำให้เชื้อโรคเอดส์ระบาดไปได้มากขึ้น

จังหวัดชัยภูมิ ได้รับรายงานการติดเชื้อเอดส์รายแรก เมื่อเดือนตุลาคม 2531 โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ แผนกตรวจและรักษากามโรคซึ่งเป็นชาย อายุ 34 ปี อาชีพกรรมกร ปัจจุบันมีกลุ่มผู้ติดเชื้อมากที่สุดอายุระหว่าง 20 - 25 ปี เป็นชายมากกว่าหญิง รวม 887 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิตแล้ว 121 ราย สำหรับเดือนพฤศจิกายน 2540 พบผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการ 22 รายเสียชีวิต 2 ราย (ปี 2540) ซึ่งมีลักษณะการติดต่อทางเพศสัมพันธ์และกลุ่มผู้ติดสิ่งเสพติดประเภทฉีดเข้าเส้นเลือด ดังสถิติจำนวนผู้ป่วย

เอดส์ / ผู้ติดเชื้อที่มีอาการ ของจังหวัดชัยภูมิ ดังตาราง ข

วันเริ่มป่วย ปี พ.ศ. 2531-2536 พบว่ามีผู้ป่วยเพิ่มจำนวนไม่มากนักกระทั่งปี พ.ศ.2537 เป็นต้นมา มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นทุกปี และพบมากที่สุดปี พ.ศ.2539 แยกเป็น ผู้ป่วยเอดส์ 140 ราย และผู้ติดเชื้อที่มีอาการ 158 ราย รวม 298 ราย

การกระจายของผู้ป่วยตามอำเภอต่างๆพบผู้ป่วยกระจายอยู่ทุกอำเภอ พบมากที่สุด ในอำเภอเมือง 241 ราย (ร้อยละ 27.17) รองลงมาคืออำเภอภูเขียว 91 ราย (ร้อยละ 10.26) และอำเภอแก้งคร้อ 84 ราย (ร้อยละ 9.47) ตามลำดับ

ปัจจัยเสี่ยง ส่วนใหญ่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ถึงร้อยละ 89 รองลงมาคือ เด็กติดเชื้อจากมารดา ร้อยละ 3.8 และการใช้ยาเสพติดชนิดฉีด ร้อยละ 2.1

กลุ่มอายุ ที่พบป่วยส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน อายุระหว่าง 20 - 39 ปี ซึ่งพบประมาณร้อยละ 85.9 และกลุ่มอายุ 25-29 ปีพบมากที่สุดถึงร้อยละ 33.9 ดังตาราง ก

อัตราส่วน ชาย : หญิง ในกลุ่มผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการ มีอัตราส่วนเฉลี่ย 4.8 : 1

อาชีพ ที่พบมากที่สุดคือเกษตรกร ร้อยละ 34.5 รองลงมาคือรับจ้างร้อยละ 31.2 ผู้ว่างงานและเด็กต่ำกว่าวัยเรียน ร้อยละ 18.7 และ 4.1 ตามลำดับ (สาธารณสุขชัยภูมิ, 2541)

ดังนั้น ถ้านักเรียนไม่มีความรู้หรือมีความรู้ที่ไม่ถูกต้อง มีความเชื่อ ความเข้าใจ มีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ไปตามสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมธรรมชาติของวัยรุ่นได้ แต่ถ้านักเรียนมีความรู้ มีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ พฤติกรรมป้องกันก็จะดีตามไปด้วย(Becker,1974) สอดคล้องกับแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่กล่าวว่า "พฤติกรรมของบุคคลย่อมถูกกำหนดโดยความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเป็นกระบวนการทางปัญญาที่มีบทบาทสำคัญในการได้มาคงไว้ และแสดงออกเป็นพฤติกรรมของบุคคล" มีการศึกษาที่สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์เช่น พัชรพร (2533) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการให้สุขศึกษาแก่ประชาชนในเขตชนบทเรื่อง การควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ จำนวน 547 คน พบว่าประชาชนมีความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตัวในการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์เพิ่มขึ้น

สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิทุกโรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและจัดให้มีการอบรมตามโครงการเพื่อนเตือนเพื่อน โดยมีเป้าหมายในการรณรงค์ป้องกันเรื่องสารเสพติด โสเภณีและเอดส์อยู่แล้ว ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมอบหมายให้สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิเป็นผู้จัดดำเนินการให้การอบรมแก่นักเรียนตัวแทนโรงเรียนละประมาณ 10-20 คน ทุกโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทุกปี แต่ยังไม่มีการวิจัยว่าหลังจากการให้ความรู้ไปแล้วมีผลทำให้นักเรียน มีความรู้ ทักษะ ทักษะใด อย่างไรต่อโรคเอดส์ และทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ดีขึ้นหรือไม่ ผู้วิจัยในฐานะเป็นวิทยากรในการให้การอบรมของจังหวัดคนหนึ่งจึงถือโอกาสนำเรื่องนี้ขึ้นมาวิจัยเพื่อศึกษาหาข้อสรุปสภาพความเป็นจริงของนักเรียนและความรู้ใหม่ไปประกอบการพิจารณาวางแผนในการให้ความรู้ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อโรคเอดส์ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้อง ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.3 สมมุติฐานในการวิจัย

- 1) ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
- 2) ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

3) ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1) การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ และ ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้
ทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดชัยภูมิ

2) ตัวแปรที่ศึกษา คือ

- (1) ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
- (2) ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์
- (3) พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โรคเอดส์ หมายถึง กลุ่มอาการที่เกิดจากระบบภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือถูกทำลาย
โดยเชื้อไวรัสเอดส์(HIV)ทำให้เกิดโรคติดเชื้อได้ง่าย

ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ในด้านความหมาย สาเหตุ การติดต่อ
อาการ การรักษา การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้และ
ประสบการณ์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูล

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเอดส์
ของนักเรียนซึ่งพิจารณาจากคะแนนรวมของแบบวัดทัศนคติที่ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูล

- ทัศนคติดี หมายถึง นักเรียนมีความรู้สึก มีความเข้าใจ ให้ความสนใจ
แก่ผู้ป่วยโรคเอดส์ ไม่ด่าทอหรือปล่อยตัวตามสบายเกินไปในสถานการณ์โรคเอดส์

- ทัศนคติไม่ดี หมายถึง นักเรียนมีความรู้สึกรังเกียจกลัวผู้ป่วยโรคเอดส์ ไม่
ต้องการให้อยู่ร่วมในสังคม เกิดความวิตกกังวล กลัวมากจนเกินไปในสถานการณ์โรคเอดส์
หรือในทางกลับกันนักเรียนคิดว่าโรคเอดส์ไม่มีจริง หรือคิดว่าโรคเอดส์มีทางรักษาให้
หายได้ไม่จำเป็นต้องป้องกันตัวเอง

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึง การกระทำ การปฏิบัติการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนที่เป็นการป้องกันเชื้อโรคเอดส์ เข้าสู่ร่างกายตนเอง และบุคคลอื่น ซึ่งสามารถวัดได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้เก็บข้อมูล

นักเรียน หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4, 5, 6) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2541

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

1) คำตอบที่ได้จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามถือว่าเป็นคำตอบที่เกิดจาก ความรู้ ทักษะคติ และการรับรู้พฤติกรรมที่แท้จริงต่อโรคเอดส์ในขณะนั้น

2) การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างเรื่องพื้นฐานทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ สติปัญญา และ ระดับการศึกษา ของนักเรียน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เพื่อทราบถึงสภาพความเป็นจริงด้าน ความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทักษะคติต่อโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว มีวิธีป้องกันตนเอง ให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ โดยมีความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์อย่างถูกต้อง

2) นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิได้ตระหนักในการวางแผนหาทางป้องกันโรคเอดส์ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป